

Инфлация и устойчивост на здравеопазването: Анализ на дефицитите и бъдещите предизвикателства

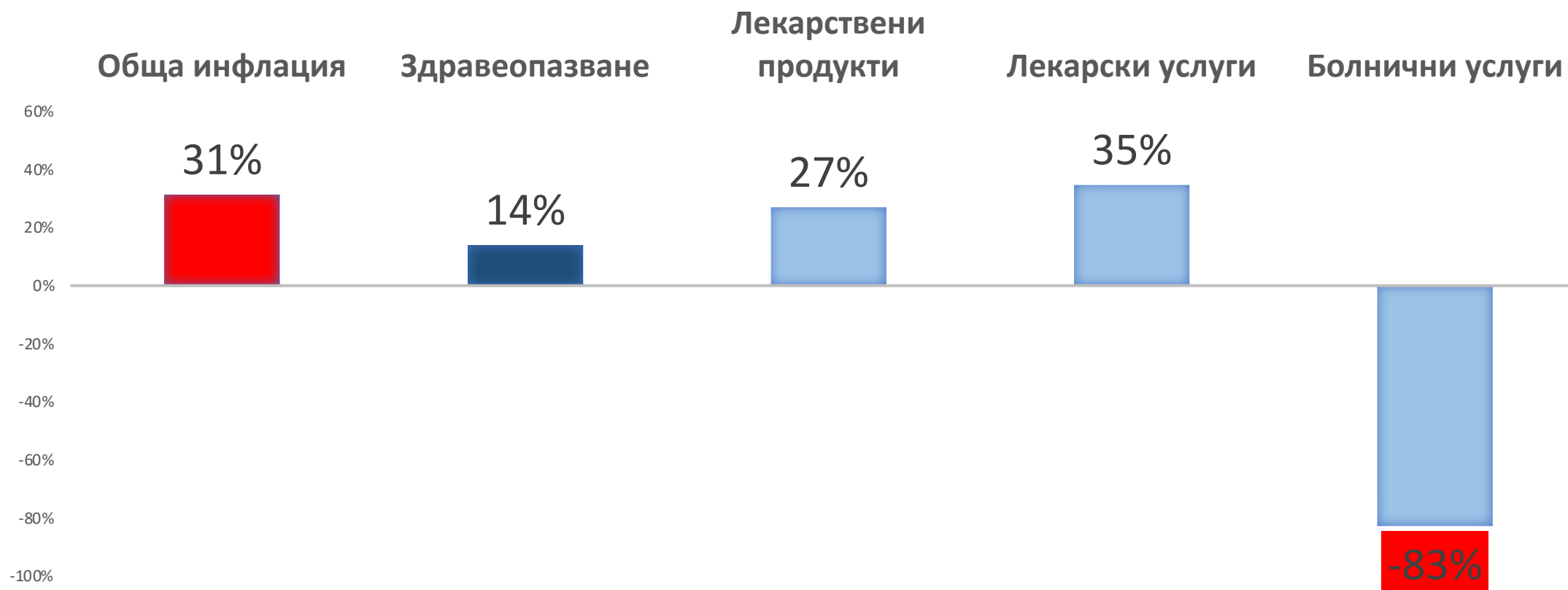
Проблеми, тенденции и потенциал
за реформа

Дневен ред:

1. Инфлация и изоставане на цените в здравеопазването:
 - Последствия и възможни изкривявания в системата;
 - Опасност от влошаване на достъпа.
 - Недофинансиране на клинични пътеки
2. Влошаващи се средносрочни тенденции при разходите за здравеопазване:
 - демография
 - терапии
 - изкуствен интелект

Инфлация, инфлация, инфлация...

ИНФЛАЦИЯ В ИКОНОМИКАТА И ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО (12.2021-12.2025)

POLITICO

and EU-Mercosur deal War in Ukraine | Newsletters Podcasts Poll of Polls Policy news Events

NEWS > CENTRAL BANKER

Has Bulgaria gamed its inflation numbers to qualify for the euro?

An 82.8 percent plunge in state-set hospital fees helped Sofia make the grade to join the single currency.

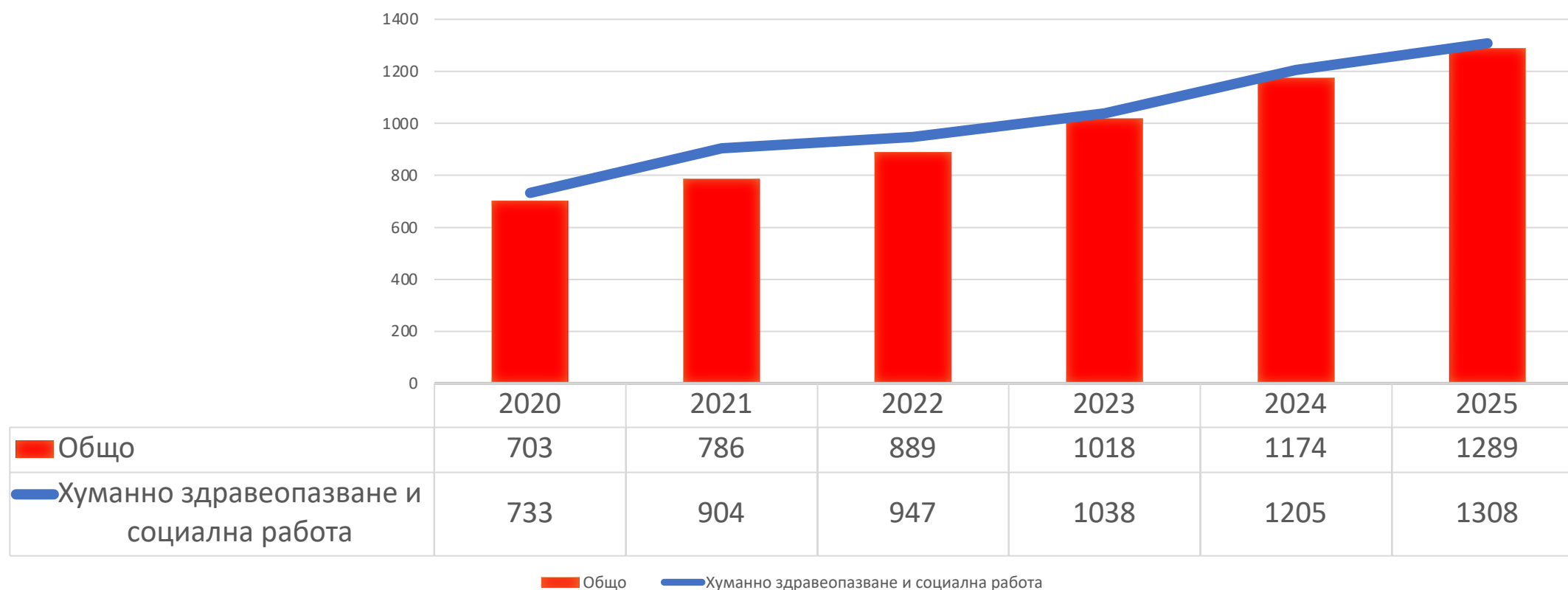
Финансиране на системата

Тип финансиране	2021 г.	2023 г.
Правителствени и задължителни контрибутивни схеми за финансиране на здравеопазването	65,3%	63,7%
Домакинства - индивидуални потребителски разходи	33,6%	35,5%

Между 2021 г. и 2023 г. доплащането от страна на домакинствата нараства приблизително с 2 п.п.

Разходи, разходи, разходи

СРЕДНА БРУТНА РАБОТНА ЗАПЛАТА В ЕВРО (2020-2025)

Разни болници, разни нарастващи разходи (2025 спрямо 2024)

Болница 1: (УМБАЛ)

Увеличение на:

- Консумативи с 22%
- Заплати с 10%
- Медицински изделия с 20%
- Храна със 17%
- Амортизации с 15%

Болница 2: (УМБАЛ)

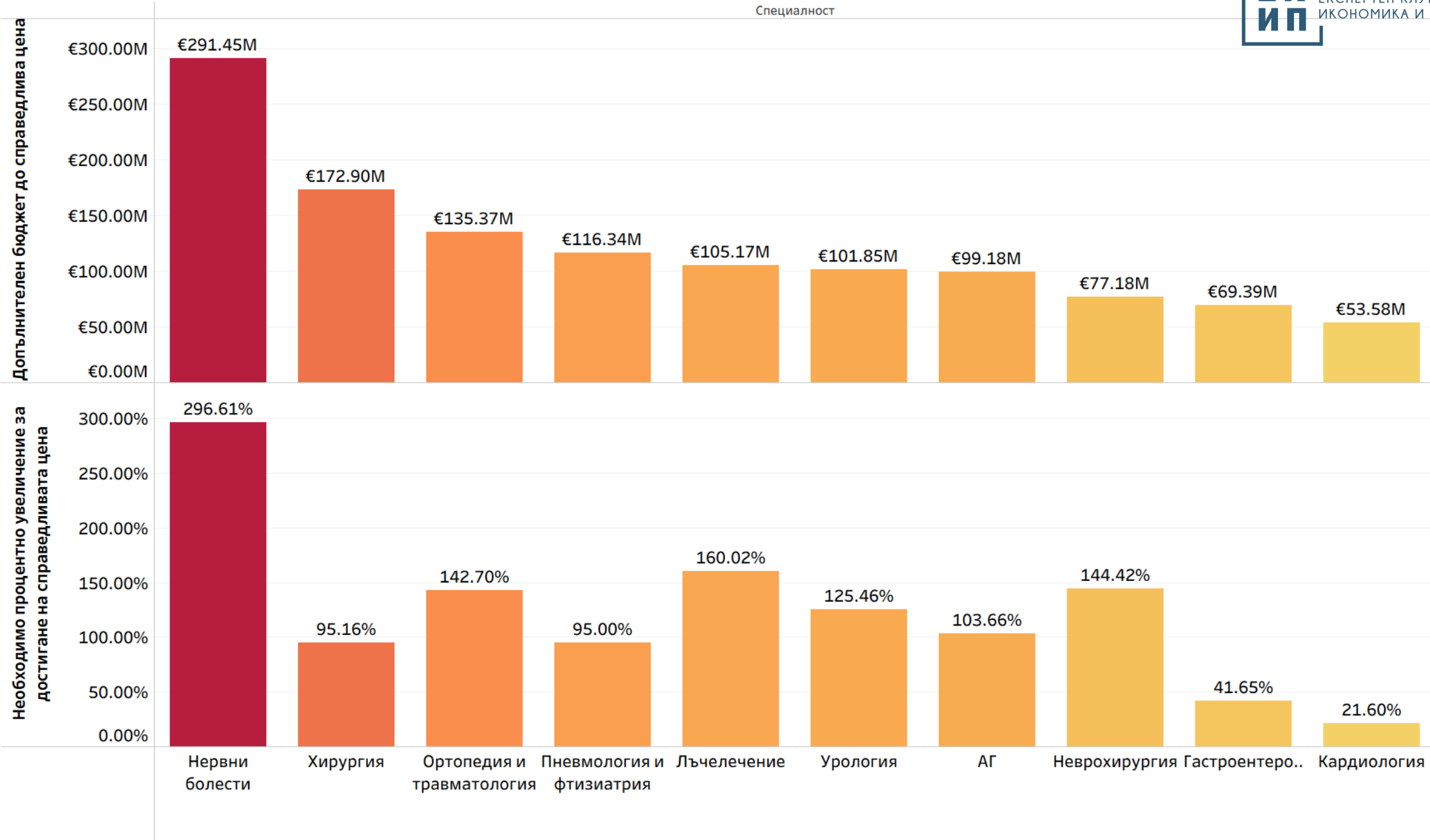
Увеличение на:

- Консумативи с 20%
- Заплати с 20%

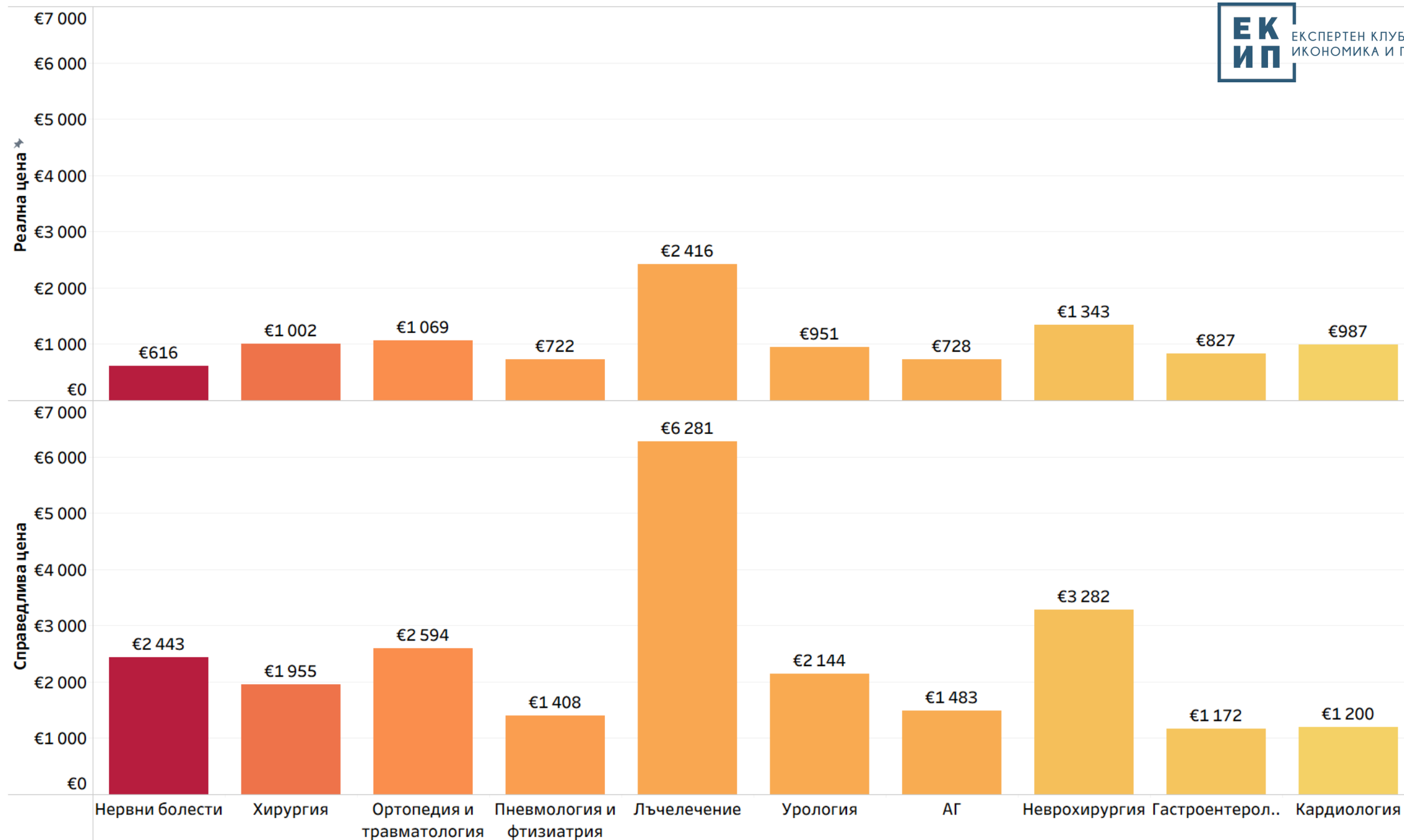
Цените на клиничните пътеки?

Необходим допълнителен бюджет и необходимо процентно увеличение на КП (първите 10 най-изоставащи специалности)

Реална срещу справедлива цена

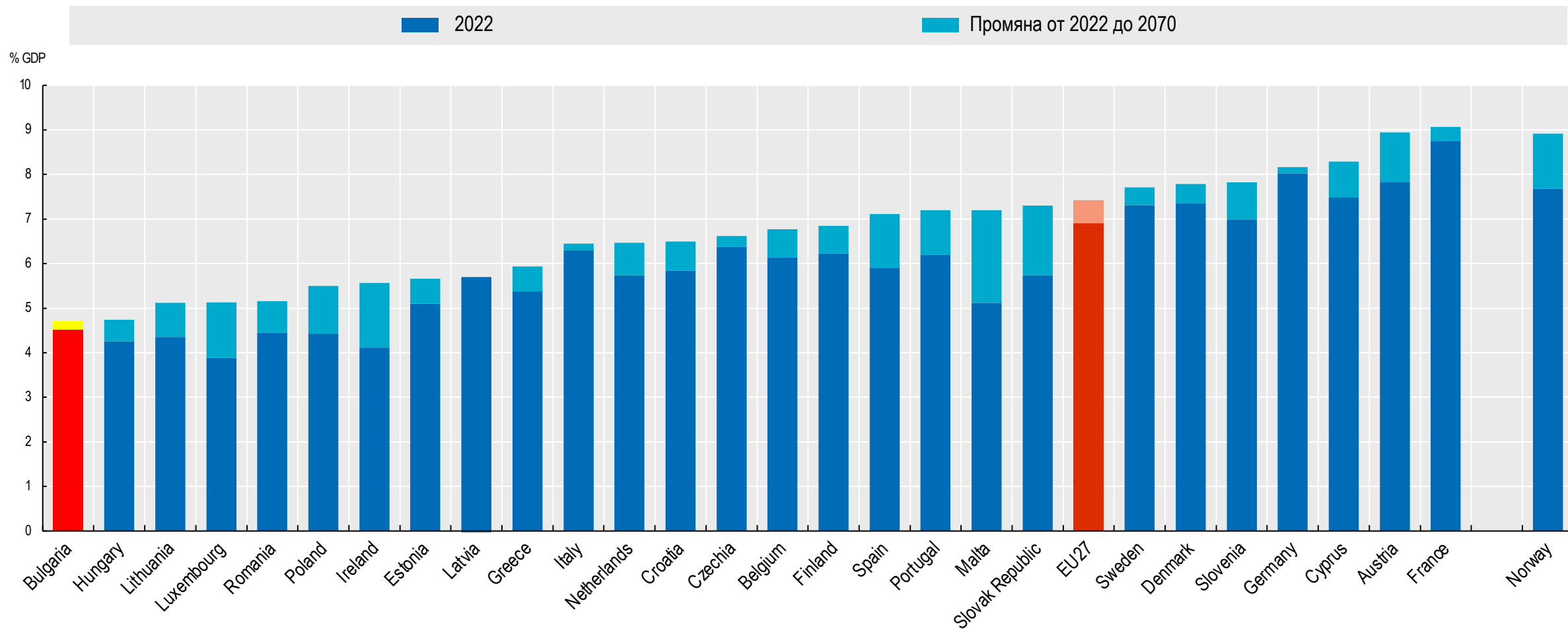
Кратки обобщения от модела

- През 2025 г. общо **207 клинични пътеки (77% от всички)** имат нужда от увеличение в цената, за да достигнат до справедливата си стойност.
- При обеми от 2025 г., цените на клиничните пътеки трябва да нараснат със **77% до 3,26 млрд. евро**, за да бъде достигната справедливата цена, спрямо договорената от 1,84 млрд. евро за 2025 г.

Вграден разход в ЕС

- **Средно 10% от БВП** се изразходват за текущи разходи за здравеопазване в ЕС (2023) е **€1,72 трлн.**
- Инвестиции в здраве на човек в ЕС са нараснали : **+43,7%** (2014 спрямо 2023).
- До **2040**: ОИСР прогнозира **увеличение с 1,2 пр.п. от БВП** ръст на публичните разходи за здраве (2019 до 2040, средно за 23 държави от ЕС).
- Дефицит на кадри в ЕС: **приблизително 1,2 млн.**
Затварянето на дефицита или запушването на теча изисква допълнителна инвестиция от около **0,6% от БВП.**

Публични разходи за здравеопазване като процент от БВП, 2022-70 г. при равни други условия

Демографската криза: Повече нужди, по-малко платци

**Коефициент на
възрастова
зависимост:**

Скача от **37%**
на **66%**

Финансов ефект: Ръст на хроничните заболявания и коморбидността при драстично намаляване на базата от работещи.

Цената на иновациите: Ръст на разходите за специализирани терапии

- Глобални разходи за лекарства: \$2,3 трилиона до 2028 г.
- „Specialty“ терапии ще съставляват **43%** от глобалните разходи.
- **Парадокс:** Персонализираните терапии лекуват малък брой пациенти (**2-3%**), но консумират огромен дял от ресурса.
- **Клетъчни и генни терапии:** До 50 нови терапии за 5 години (**1,5%** от глобалния разход).

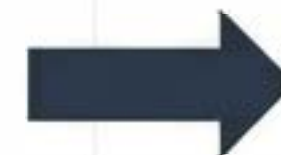
Технологичен реализъм: Изкуственият интелект не гарантира по-ниски разходи

По-добра
диагностика с AI

Откриване на
повече случаи

Повишено потребление
на терапии и **разходи**

Ефектът на диагнозата

AI не води до автоматично спестяване. Икономическите модели показват **висока чувствителност към разходите** за внедряване и последващото **лечение** на новооткритите пациенти.

В заключение:

Докато
инфлационният
натиск продължава
- нужен е нов, по-
точен измерител на
ръста на цените в
здравеопазването.

77% от цените на
клинични пътеки са
по-ниски от
справедливата
стойност - за
достигането до нея
към 2026 г. са
нужни
допълнителни 1,42
млрд. евро.

Демографският
натиск и новите
технологии изискват
инвестиции в
човешки капитал.

ИЗТОЧНИЦИ:

- Eurostat. (2025). *10% of the EU's GDP went to healthcare in 2023.*
- OECD. (2024). *Health at a Glance: Europe 2024.* OECD Publishing / European Union.
- European Commission. (2024). *The 2024 Ageing Report*
- IQVIA Institute for Human Data Science. (2024). *The Global Use of Medicines 2024: Outlook to 2028.*
- НЗОК. (2026).
- НСИ. (2026).
- НОИ. (2026).
- Собствени изчисления. (2026).